

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาทักษะการบริหารงานผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ขนาดสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ต่อทักษะการบริหารงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

มีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ขนาดสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ต่อทักษะการบริหารงานทั้งโดยรวมและรายด้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2547 จำนวนโรงเรียน 248 โรง จำนวน 248 คน กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากประชากรได้ จำนวน 152 คน โดยใช้ วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) คือ แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็น ที่ตั้งของสถานศึกษา แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา (Stratified Random Sampling) และวุฒิการศึกษา โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดย วิธีจับสลากตามสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่ผู้วิจัย สร้างและพัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบ สำรวจรายการ (Check list) แบ่งเป็น 2 ข้อ ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา คือ ปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี และขนาดของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก กับสถานศึกษาขนาด ใหญ่

ตอนที่ 2 สอบถามระดับทักษะการบริหารของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมี ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้ข้อความเชิงนิมิตาน (Positive Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ ด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การจัดส่งแบบสอบถาม นำเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม เพื่อขออนุมัติหนังสือ ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่จะทำการศึกษาโดยผู้วิจัย นำส่งหนังสือพร้อมกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา ด้วยตนเอง จำนวน 152 ชุด ทั้งนี้เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. การจัดเก็บแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยประสานโดยตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านขนาดของสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา แล้วนำข้อมูลมาแจกแจง หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผู้ตอบแบบสอบถามนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป คือ

2.1 หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งกำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีทักษะอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีทักษะอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีทักษะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 หาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ต่อทักษะการบริหารงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ซึ่งใช้การทดสอบค่า F - test (Two - way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานโดยรวมทั้งขนาดสถานศึกษาและวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($4.03 \leq \bar{X} \leq 4.36$) เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ปรากฏดังนี้

1.1 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) และเมื่อพิจารณาเป็นขอบข่ายงาน พบว่า ทุกขอบข่ายงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ขอบข่ายงานบุคคล ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ขอบข่ายงานบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาอันดับ 2 คือ ขอบข่ายงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.31$) และอันดับสุดท้าย คือ ขอบข่ายงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.30$)

1.2 ด้านเทคนิค

ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นขอบข่ายงาน พบว่า ทุกขอบข่ายงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ขอบข่ายงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ขอบข่ายงานบุคคล ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาอันดับ 2 คือ ขอบข่ายงานบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.21$) และอันดับสุดท้าย คือ ขอบข่ายงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.07$)

1.3 ด้านความคิดรวบยอด

ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นขอบข่ายงาน พบว่า ทุกขอบข่ายงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ขอบข่าย

งานบุคคล ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ขอบข่ายงานบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาอันดับ 2 คือ ขอบข่ายงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.00$) และอันดับสุดท้าย คือ ขอบข่ายงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.87$)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา ปรากฏดังนี้

2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.19$) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.01$)

2.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ ด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.20$) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.07$)

2.3 วุฒិการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือ ด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.15$) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.00$)

2.4 วุฒิการศึกษาศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า

ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ ด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.33$) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.15$)

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานรายด้านและขอบข่ายงาน เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา ปรากฏดังนี้

3.1 ด้านความคิดรวบยอด

3.1.1 ขอบข่ายงานวิชาการ

3.1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาอันดับ 1 คือ วางแผนการพัฒนางานวิชาการอันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.03$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ มีการวัดผลประเมินผลและติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.78$)

3.1.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาอันดับ 1 คือ วางแผนการพัฒนางานวิชาการอันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ มีการวัดผลประเมินผลและติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.88$)

3.1.1.3 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

มาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาอันดับ 1 คือ วางแผนการพัฒนางานวิชาการอันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้ สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ มีการวัดผลประเมินผลและติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.78$)

3.1.1.4 วุฒិการศึกษากว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษากว่าปริญญาตรีมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ วางแผนการพัฒนางานวิชาการอันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.25$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ มีการ วัดผลประเมินผลและติดตามผลการนำหลักสูตร ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.94$)

3.1.2 ขอบข่ายงานงบประมาณ

3.1.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก และเมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้าง ขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดทำและเสนอของบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.01$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ มีแผนการพัฒนางาน ด้านงบประมาณ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.00$)

3.1.2.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ

จัดทำและเสนอของงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.12$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ มีแผนการพัฒนางานด้านงบประมาณ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.10$)

3.1.2.3 วุฒិการศึกษาศรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้าง ขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาอันดับ 1 คือ มีแผนการพัฒนางานด้านงบประมาณ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.03$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ จัดทำและเสนอของงบประมาณ ให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.99$)

3.1.2.4 วุฒิการศึกษามากกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษามากกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ จัดทำและเสนอของงบประมาณ ให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการ ที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาอันดับ 1 คือ กำกับติดตาม ประเมินผล การบริหารงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.22$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ มองเห็นโครงสร้าง ขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.19$)

3.1.3 ขอบข่ายงานบุคคล

3.1.3.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างในการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.30$)

รองลงมาอันดับ 1 คือ สร้างวินัยในสถานศึกษาและป้องกันแก้ไข เพื่อขจัดความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ พัฒนาบุคลากร โดยจัดอบรมให้ความรู้หรือส่งไปอบรมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.21$)

3.1.3.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างในการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาอันดับ 1 คือ วางแผนบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.24$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ พัฒนาบุคลากร โดยจัดอบรมให้ความรู้หรือส่งไปอบรมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.20$)

3.1.3.3 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มองเห็นโครงสร้างในการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาอันดับ 1 คือ สร้างวินัยในสถานศึกษาและป้องกันแก้ไข เพื่อขจัดความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ พัฒนาบุคลากร โดยจัดอบรมให้ความรู้หรือส่งไปอบรมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.18$)

3.1.3.4 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือ วางแผนบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.34$) และ พัฒนาบุคลากร โดยจัดอบรมให้ความรู้หรือส่งไปอบรมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาอันดับ 1 มี จำนวน 2 ข้อ คือ มองเห็น

โครงสร้างในการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุมและสร้างวินัยในสถานศึกษาและป้องกันแก้ไข เพื่อขจัดความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) และ สร้างวินัยในสถานศึกษาและป้องกันแก้ไข เพื่อขจัดความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ชำนาญในการจัดอัตรากำลังคน การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร เหมาะสมกับภารกิจ ($\bar{X} = 3.91$)

3.1.4 ขอบข่ายงานบริหารทั่วไป

3.1.4.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาอันดับ 1 คือ วิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ ขอบข่ายการดำเนินงานในสถานศึกษา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.11$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ วางแผนระบบการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบโดยยึดหลัก ถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.02$)

3.1.4.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาอันดับ 1 คือ มีคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.16$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ วิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ ขอบข่ายการดำเนินงานในสถานศึกษา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.12$)

3.1.4.3 วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดย

รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาอันดับ 1 คือ วิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ ขอบข่ายการดำเนินงานในสถานศึกษา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาอันดับ 2 คือ มีคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.02$)

3.1.4.4 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาอันดับ 1 คือ วิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ ขอบข่ายการดำเนินงานในสถานศึกษา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาอันดับ 2 คือ วางแผนระบบการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบโดยยึดหลัก ถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.22$)

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

3.2.1 ขอบข่ายงานวิชาการ

3.2.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุดมีจำนวน 1 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากมีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มีความยุติธรรมและจริงใจกับผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาอันดับ 1 คือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการพัฒนางานฝ่ายวิชาการร่วมกัน ($\bar{X} = 4.49$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ยกย่องเชิดชูผู้ที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.41$)

3.2.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มีความยุติธรรมและจริงใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาอันดับ 1 คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนางานฝ่ายวิชาการร่วมกัน ($\bar{X} = 4.39$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ยกย่องเชิดชูผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.35$)

3.2.1.3 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ มีความยุติธรรมและจริงใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาอันดับ 1 คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนางานฝ่ายวิชาการร่วมกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ยกย่องเชิดชูผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$)

3.2.1.4 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 4 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนางานฝ่ายวิชาการร่วมกัน ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมาอันดับ 1 คือ มีความยุติธรรมและจริงใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.56$) และรองลงมาอันดับ 2 มีจำนวน 2 ข้อ คือ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.53$) และ ยกย่องเชิดชูผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.53$)

3.2.2 ขอบข่ายงานงบประมาณ

3.2.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เป็นกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตาม และประเมินผลในการบริหารการเงิน การบัญชีและพัสดุของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ใ้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.37$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ในการนำเสนอของงบประมาณ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 4.35$)

3.2.2.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เป็นกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตาม และประเมินผลในการบริหารการเงิน การบัญชีและพัสดุของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ใช้หลักการจงใจโน้มน้าวใ้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในด้านการระดมทรัพยากรในการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) และรองลงมาอันดับ 2 มี 2 ข้อ คือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชาในการนำเสนอของงบประมาณ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 4.24$) และ ใ้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.24$)

3.2.2.3 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เป็นกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตาม และประเมินผลในการบริหารการเงิน การบัญชีและพัสดุ

ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.29$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ในการนำเสนอของบประมาณ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 4.28$)

3.2.2.4 วุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.47$) และใช้หลักการจูงใจโน้มน้าวให้นักศึกษาร ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในด้านการระดมทรัพยากรในการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$) และ ป้องกันความไม่เข้าใจกัน โดยใช้หลักความโปร่งใส รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.47$) และรองลงมาอันดับ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชาในการนำเสนอของบประมาณ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 4.44$) และ เป็นกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตามและประเมินผลในการบริหารการเงิน การบัญชีและพัสดุ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.44$)

3.2.3 ขอบข่ายงานบุคคล

3.2.3.1 สถานศึกษาขนาดเล็กผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุดมีจำนวน 3 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 2 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ความยุติธรรมและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา เมื่อผู้ได้บังคับบัญชาถูกดำเนินการทางวินัย ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ให้ขวัญและกำลังใจกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 4.58$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการทำงานกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.54$)

3.2.3.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการทำงานกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ให้ขวัญและกำลังใจกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 4.49$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ให้ความยุติธรรมและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา เมื่อผู้ได้บังคับบัญชาถูกดำเนินการทางวินัย ($\bar{X} = 4.47$)

3.2.3.3 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 3 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 2 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ความยุติธรรมและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา เมื่อผู้ได้บังคับบัญชาถูกดำเนินการทางวินัย ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการทำงานกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.54$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ให้ขวัญและกำลังใจกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 4.53$)

3.2.3.4 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ขวัญและกำลังใจกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการทำงานกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.50$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ให้ความยุติธรรมและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา เมื่อผู้ได้บังคับบัญชาถูกดำเนินการทางวินัย ($\bar{X} = 4.47$)

3.2.4 ขอบข่ายงานบริหารทั่วไป

3.2.4.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนางานโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ประสานความเข้าใจอันดี กับผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.52$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นงาน ($\bar{X} = 4.41$)

3.2.4.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนางานโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาอันดับ 1 คือ เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นงาน ($\bar{X} = 4.37$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ประสานความเข้าใจอันดี กับผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.35$)

3.2.4.3 วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนางานโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ประสานความเข้าใจอันดี กับผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.47$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น ($\bar{X} = 4.34$)

3.2.4.4 วุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวม

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนางานโรงเรียนร่วมกัน ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาอันดับ 1 คือ เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นงาน ($\bar{X} = 4.59$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ประสานความเข้าใจอันดี กับผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.47$)

3.3 ด้านเทคนิค

3.3.1 ขอบข่ายงานวิชาการ

3.3.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้คำแนะนำ และเป็นที่ยอมรับแก่ครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดขอบข่ายภาระงานด้านวิชาการได้ ตรงตามจุดประสงค์ในการบริหารงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ เป็นผู้นำส่งเสริมสนับสนุนพัฒนางานด้านวิชาการกับหน่วยงานอื่นๆ ($\bar{X} = 4.05$)

3.3.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือ จัดขอบข่ายภาระงานด้านวิชาการได้ตรงตามจุดประสงค์ในการบริหารงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) และให้คำแนะนำที่เป็นที่ยอมรับแก่ครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาอันดับ 1 คือ เป็นผู้นำส่งเสริม สนับสนุนพัฒนางานด้านวิชาการกับหน่วยงานอื่นๆ ($\bar{X} = 4.12$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ จัดทำสรุปรายงานการบริหารงานในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.08$)

3.3.1.3 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดขอบข่ายภาระงานด้านวิชาการได้ ตรงตามจุดประสงค์ในการบริหารงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ เป็นผู้นำเสนอส่งเสริมสนับสนุนพัฒนางานด้านวิชาการกับหน่วยงานอื่นๆ ($\bar{X} = 4.04$)

3.3.1.4 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดขอบข่ายภาระงานด้านวิชาการได้ ตรงตามจุดประสงค์ในการบริหารงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ เสนอแนะเทคนิควิธีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.25$)

3.3.2 ขอบข่ายงานงบประมาณ

3.3.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เกี่ยวกับงานพัสดุได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดทำและเสนอของบประมาณจากทางราชการได้อย่างถูกต้องตามระเบียบการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.25$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ สรุปรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานด้านงบประมาณอย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.21$)

3.3.2.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เกี่ยวกับงานพัสดุ ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดทำและเสนอของบประมาณจากทางราชการ ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.29$) และรองลงมาอันดับ 2 มีจำนวน 2 ข้อ คือ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลกรบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.24$) สรุปรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานด้านงบประมาณอย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.24$)

3.3.2.3 วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ใช้หลักการจูงใจ โน้มน้าวให้บุคลากร ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในด้านการระดมทรัพยากรในการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ในการนำเสนอของบประมาณ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 4.22$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ เป็นกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตาม และประเมินผลในการบริหารการเงิน การบัญชีและพัสดุของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.20$)

3.3.2.4 วุฒิกศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ในการนำเสนอของบประมาณ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ใช้หลักการจูงใจ โน้มน้าวให้บุคลากร ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในด้านการระดมทรัพยากรในการลงทุน

ทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.41$) และรองลงมาอันดับ 2 มีจำนวน 2 ข้อ คือ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.31$) และ เป็นกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตาม และประเมินผลในการบริหารการเงิน การบัญชีและพัสดุ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.31$)

3.3.3 ขอบข่ายงานบุคคล

3.3.3.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ขวัญกำลังใจ และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาอันดับ 1 คือ แต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติงานได้เหมาะสมถูกต้องตามโครงสร้างของการบริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ บริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระ ภายใต้กฎหมายระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.26$)

3.3.3.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ขวัญกำลังใจ และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาอันดับ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือ บริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระ ภายใต้กฎหมายระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.24$) และ แต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติงานได้เหมาะสมถูกต้องตามโครงสร้างของการบริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) และ รองลงมาอันดับ 2 คือ ควบคุม กำกับ ติดตามกาปฏิบัติงานของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.08$)

3.3.3.3 วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิกการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ ให้ขวัญ กำลังใจและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาอันดับ 1 คือ แต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติงานได้เหมาะสมถูกต้องตามโครงสร้างของการ บริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ บริหารงานบุคคลให้เกิด ความคล่องตัว มีอิสระ ภายใต้กฎหมายระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.24$)

3.3.3.4 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียง ตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ แต่งตั้งบุคลากร ปฏิบัติงานได้เหมาะสมถูกต้องตามโครงสร้างของการบริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ให้ขวัญกำลังใจและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.44$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ บริหารงานบุคคลให้เกิดความ คล่องตัว มีอิสระ ภายใต้กฎหมายระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.31$)

3.3.4 ขอบข่ายงานบริหารทั่วไป

3.3.4.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็น เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เป็นผู้นำในการประชุมบุคลากรในสถานศึกษา ได้ ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาอันดับ 1 จัดทำสรุปรายงาน หรือผลการปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ($\bar{X} = 4.26$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ประชาสัมพันธ์งานของสถานศึกษาสู่ หน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.20$)

3.3.4.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่

ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เป็นผู้นำในการประชุมบุคลากรในสถานศึกษา ได้ ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดทำสรุปรายงาน หรือผลการปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.22$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ประชาสัมพันธ์งานของสถานศึกษา สู่หน่วยงานอื่นๆ ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.20$)

3.3.4.3 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เป็นผู้นำในการประชุมบุคลากรในสถานศึกษา ได้ ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมาอันดับ 1 คือ จัดทำสรุปรายงาน หรือผลการปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.21$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ ประชาสัมพันธ์งานของสถานศึกษา สู่หน่วยงานอื่นๆ ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.14$)

3.3.4.4 วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค ขอบข่ายงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 ข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ค่าเฉลี่ยมากอันดับ 1 คือ เป็นผู้นำในการประชุมบุคลากรในสถานศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาอันดับ 1 คือ ประชาสัมพันธ์งานของสถานศึกษาสู่หน่วยงานอื่นๆ ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.44$) และรองลงมาอันดับ 2 คือ จัดทำสรุปรายงานหรือผลการปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.41$)

4. ผลจากการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ขนาดสถานศึกษา กับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ต่อทักษะการบริหารงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ปรากฏดังนี้

4.1 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ต่อทักษะการบริหารงาน โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่ามีปฏิสัมพันธ์ต่อทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งเมื่อพิจารณาเป็นขอบข่ายงานในแต่ละด้านปรากฏว่า มีปฏิสัมพันธ์ต่อทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอดขอบข่ายงานบุคคล ด้านมนุษยสัมพันธ์ขอบข่ายงานวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ขอบข่ายงานบริหารทั่วไป และด้านเทคนิคขอบข่ายงานบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ต่อทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด เมื่อพิจารณาเป็นขอบข่ายงานในแต่ละด้าน ปรากฏว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอดขอบข่ายงานวิชาการ ด้านความคิดรวบยอดขอบข่ายงานงบประมาณ ด้านความคิดรวบยอดขอบข่ายงานบริหารทั่วไป ด้านมนุษยสัมพันธ์ขอบข่ายงานงบประมาณ ด้านมนุษยสัมพันธ์ขอบข่ายงานบุคคล ด้านเทคนิคขอบข่ายงานวิชาการ ด้านเทคนิคขอบข่ายงานงบประมาณ และด้านเทคนิคขอบข่ายงานบริหารทั่วไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาที่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานทั้งโดยรวมและรายด้าน รวมทั้งเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและวุฒิการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้สอดคล้องกันดังนี้ คือ ทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค และทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอดสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของกฤษณะ สุพงษ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทักษะการบริหารงานที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 5 พบว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก นั้นหมายถึงว่า ผู้บริหารมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบในการบริหารงานเพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุประสิทธิผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ค : 8) ซึ่งการที่จะบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานในการบริหารงาน 3 ด้าน คือ ทักษะด้านความคิด

รวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค (Katz, 1974 : 55-62) เช่นเดียวกับ ผลจากการศึกษางานวิจัยของ จิราพิชญ์ ขวัญพรหม (2546 : 83) พบว่า ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และตัวผู้บริหารเอง ก็พยายามพัฒนาทักษะการบริหารงานของตนเองอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับผลงาน การวิจัยของ มานิตย์ รัตนปัญญา (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการพัฒนา ทักษะการบริหารงานด้านความรู้ ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคนิควิธีการอยู่ใน ระดับมาก เช่นเดียวกับผลงานการวิจัยของ ชัยวัฒน์ มะหัด (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารงาน โดยรวมและ รายได้ ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากระดับความต้องการพัฒนาทักษะ การบริหาร จากมากไปหาน้อย คือ ด้านเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความคิดรวบยอด ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน อยู่ในระดับมากตามคุณสมบัติของผู้บริหารที่ดี และจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการบริหารงาน อยู่เสมอ

ข้อค้นพบอีกอย่างหนึ่งของงานวิจัยฉบับนี้คือ ผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษา ขนาดเล็กหรือสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี ก็ตาม ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหาร องค์กรที่จำเป็นจะต้องขับเคลื่อนด้วยบุคลากรที่ทำงานเป็นทีม และผู้บริหารเองจำเป็นต้อง เข้าใจถึงความแตกต่าง ของบุคลากรแต่ละคนเพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผนบริหารงานบุคคล ซึ่งถือว่าเป็นตัวจักรสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ต้องสร้างความเข้าใจให้กับ ทีมงานให้ทีมงานมีความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนการบริหารงานได้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับทักษะการบริหารงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับทุกๆ ฝ่าย ให้เกิดความเชื่อมโยงอย่าง ต่อเนื่องและมีคุณภาพสอดคล้องกับ (Katz, 1974 : 55-62) ที่ได้อธิบายว่า ทักษะด้าน มนุษยสัมพันธ์เป็นความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในฐานะสมาชิกของกลุ่ม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีทักษะด้านนี้มากจะเป็นผู้ที่ผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความรู้สึกปลอดภัย มั่นใจ ไว้วางใจ ยอมรับนับถือและเกิดความศรัทธา ดังนั้น ผู้บริหาร จึงให้ความสำคัญในทักษะด้านนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุตาม เป้าหมาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องผลงานการวิจัยของ บัญชา อึ้งสกุล (2545 : 24) ซึ่งได้กล่าว

ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานด้วยความเต็มใจและพอใจ สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ กฤษณะ สุพงศ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียน คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิค หรืออาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ส่วนมากเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีใจโอบอ้อมอารี ยึดหลักการบริหารงาน โดยใช้หลักคุณธรรม ตามแนวทางของพระพุทธศาสนาในการบริหารงานบุคคลนั่นเอง

2. ผลจากการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า

2.1 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาต่อทักษะการบริหารงานโดยรวมและต่อทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเทคนิคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่า ขนาดของสถานศึกษาจะเป็นตัวกำหนดจำนวนนักเรียน บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้น ๆ รวมทั้งงบประมาณที่จะได้รับการสนับสนุนก็จะมีจำนวนมากน้อยต่างกัน กล่าวคือ โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีโครงสร้างในการบริหารงานที่ชัดเจนเป็นสัดส่วน มีแบบแผนในการปฏิบัติงานบุคลากรที่รับผิดชอบงาน จะไม่ซ้ำซ้อนกันเพราะจำนวนบุคลากรมีมาก และทักษะความชำนาญงานของบุคลากรแต่ละคนจะชัดเจน ในขณะที่ตัวผู้บริหารเองก็สามารถส่งบุคลากรไปฝึกอบรมทักษะงานด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีงบประมาณสนับสนุนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันในโรงเรียนขนาดเล็ก บุคลากรมีจำนวนน้อย งบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอ บุคลากรเองแต่ละคนจำเป็นจะต้องรับภาระงานหลายอย่าง และตัวผู้บริหารเองก็จะต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญในงานทุก ๆ ด้านเช่นเดียวกัน ซึ่งบางครั้งผู้บริหารเองอาจจะต้องลงมือทำงานด้วยตนเองในงานบางเรื่อง ในขณะที่ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่จำเป็นจะต้องมีทักษะในงานเฉพาะอย่างเช่นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเลย ในส่วนของทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรเป็นจำนวนมาก การใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์โดยตรงกับบุคลากรเป็นไปได้ยาก จึงต้องมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจโดยการนัดหมาย ประชุม หรือใช้หนังสือแจ้ง เวียนตรงข้ามกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีจำนวนบุคลากรน้อย สามารถสร้างความคุ้นเคยสื่อสารถึงกันแบบตัวต่อตัวได้ตลอดเวลา

ในขณะเดียวกัน วุฒิศึกษาของผู้บริหารยังเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการใช้ทักษะของผู้บริหาร กล่าวคือ ผู้บริหารที่ผ่านการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จะได้รับการฝึกอบรมหลักการบริหารการศึกษาในระดับสูงขึ้น เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ เทคนิคการปฏิบัติงานใหม่ๆด้วยตนเอง โดยเฉพาะในยุคแห่งเทคโนโลยี สมัยใหม่ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีความชำนาญ มีทักษะมีความรอบรู้ในเรื่องเหล่านี้ เพราะจะต้องนำไปขยายผล หรือนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับตนเองในการพัฒนาสถานศึกษาของตนเองให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้บริหารที่ไม่ได้ผ่านการศึกษาระดับสูง ก็จะไม่มีความรู้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น เปรียบเสมือนกับความรู้ยังคงอยู่กับที่นั่นเอง

2.2 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษากับวุฒิศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ต่อทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธกต ไชยธรรมมา (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษา และวุฒิศึกษาที่มีต่อความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธเนศ คิตุรุ่งเรือง (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและวุฒิศึกษาของผู้บริหารต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ที่พบเช่นนี้อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอดเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด สำหรับผู้บริหารระดับสูงที่จะต้องใช้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบายวางแผนในการจัดการให้เป็นไปตามนโยบายของส่วนกลาง แต่ผลจากการวิจัยกลับพบว่า ผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นในการใช้ทักษะด้านนี้น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนมากได้รับนโยบายการบริหารสถานศึกษามาจากส่วนกลาง โดยยึดหลักการบริหารไปในแนวทางเดียวกัน คือ พัฒนาสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพสูงสุด โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานั้นเอง ดังนั้นผู้บริหารจึงถือว่าตนเองได้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติอยู่แล้ว หรือไม่เช่นนั้น ก็อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเกิดความไม่แน่ใจในสถานภาพของตนเอง เนื่องจากอยู่ในช่วงเวลาที่กระทรวงศึกษาธิการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารใหม่ ทำให้เกิดความสับสนไม่ชัดเจนในนโยบายแนวทางในการปฏิบัติตน โดยเฉพาะในระยะที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 เป็นผลให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับทักษะการบริหารด้านนี้น้อย เมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ทักษะการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดรวบยอด ขอบข่ายงานวิชาการ งานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ควรให้ความสำคัญและมีการส่งเสริมพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องมีทักษะและคุณลักษณะในด้านความคิดรวบยอดให้มากขึ้น เพื่อให้การบริหารงานโดยรวมเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

1.2 ถ้าเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ควรคำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษา และวุฒิการศึกษาของผู้เข้ารับการอบรมด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในลักษณะเดียวกัน โดยทำการวิจัยกับผู้บริหารที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน หรือใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ครู อาจารย์ กรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยหารูปแบบการฝึกอบรมที่จะพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารด้านความคิดรวบยอด เพื่อให้ผู้บริหาร ได้มีความรู้และสามารถนำไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีก็ตาม มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเมตตา กรุณา ยึดหลักคุณธรรมในการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารงานของผู้นำที่ดี มีความเอื้ออาทร ห่วงใย มีความจริงใจกับผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มากที่สุดกว่าทักษะอื่นๆ ด้าน ในขณะที่ทักษะด้านความคิดรวบยอดซึ่งเป็นทักษะการบริหารงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในระดับสูงกลับไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการวางแผนพัฒนาทักษะการบริหารงานในด้านนี้ให้มาก หรือหากจะนำไปเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรในการอบรมพัฒนางาน ของผู้บริหารก็คงจะเป็นประโยชน์กับผู้บริหารรุ่นใหม่ต่อไป